

Αίγιο, 2 Νοεμβρίου 2017
Αρ. πρωτ. : 3916

ΠΡΟΣ: ΣΑΤΕ

Φειδίου 14-16 Αθήνα 10678

ΚΟΙΝ: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Ε.Π. ΠΔΕ

Ν.Ε.Ο. Πατρών Αθηνών 28
τ.κ. 26441 Πάτρα

Σε απάντηση της από 24-8-2017 και με αριθμό πρωτοκόλλου 31566/24-08-2017 καταγγελίας σας σχετικά με την διακήρυξη διαγωνισμού για την "Προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστήματος παρακολούθησης – τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού και ανίχνευσης διαρροών του υπάρχοντος εξωτερικού και εσωτερικού δικτύου υδροδότησης της Δ.Ε.Υ.Α. Αιγίου", με την παρούσα σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Το ερώτημα για το εάν το αντικείμενο του εν λόγω διαγωνισμού υπάγεται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργου ή προμηθειών, οπότε και διέπεται από τις αντίστοιχες διατάξεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου, έχει ήδη απαντηθεί δυνάμει της υπ' αριθμ. 403/2014 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμήμα Δ), σύμφωνα με την οποία προκύπτουν τα κάτωθι:

"Σύμβαση η οποία έχει ως αντικείμενο την προμήθεια προϊόντων και καλύπτει παρεμπιπτόντως εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης, θεωρείται ως "σύμβαση προμηθειών", όπως αυτό μάλιστα ορίζεται και στο άρθρο 2 παρ. 8 του Ν. 4412/2016 "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 201/25/ΕΕ)".

Επίσης στο σκεπτικό της ως άνω γνωμοδότησης αναφέρεται: "..... **Εξάλλου**, κατά την πάγια, ομοίως, νομολογία του ΔΕΚ [ήδη ΔΕΕ], όταν η σύμβαση περιλαμβάνει τόσο στοιχεία συμβάσεως δημοσίου έργου όσο και στοιχεία άλλου τύπου δημόσιας συμβάσεως, **εκείνο που καθορίζει ποια κοινοτική οδηγία περί δημοσίων συμβάσεων έχει, κατ' αρχήν, εφαρμογή** ..... είναι το στοιχείο της συμβάσεως που είναι κύριο.

Ειδικότερα, η σύμβαση έχει, προεχόντως, χαρακτήρα συμβάσεως δημοσίων έργων μόνον εφόσον η μελέτη και εκτέλεση του έργου αποτελούν, σε σχέση με τα λοιπά καθήκοντα του αναδόχου, το κύριο αντικείμενο της συμβάσεως. Στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του κύριου αυτού αντικειμένου, η αξία των παροχών που συμφωνήθηκαν αποτελεί, εφόσον έχει οριστεί χωριστή τιμή για τις επιμέρους παροχές, στοιχείο εκτιμήσεως. Σε κάθε, όμως, περίπτωση πρέπει να χωρήσει αντικειμενική θεώρηση της συμβάσεως στο σύνολό της, αφού μόνο με τον τρόπο αυτό μπορεί να κριθεί κατά πόσον η εκτέλεση του έργου αποτελεί, όχι μόνο ποσοτικά αλλά και ποιοτικά, το κύριο αντικείμενο της συμβάσεως [βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 19.4.1994, C-331/92, Gestion Hotelera Internacional Sa κ.λπ., σκ. 23-29, απόφαση της 18.1.2007, C-220/05, Jean Haugoux κ.λπ., σκ. 37-41, απόφαση της 21.2.2008, C-412/04, Επιτροπή κατά Ιταλίας σκ. 47-52]

Ειδικότερα, έχει κριθεί ότι η παροχή που επέχει υπερέχουσα θέση στη σύμβαση προκύπτει από τον συνδυασμό του κυρίου αντικειμένου της συμβάσεως και της αξίας του [ΔΕΚ απόφαση επί συνεκδικασθεισών υποθέσεων C-145/08 και C-149/08 Club Hotel Loutraki κλπ, σκ. 48, 50, απόφαση της 29.10.2009, C-536/07, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 2009, σ. 1-10355, σκ. 28, 29, 57 και 61], καθώς επίσης ότι οι συμβάσεις αυτές διέπονται από το νομικό καθεστώς του κυρίου αντικειμένου [απόφαση της 19.4.1994, C- 331/92, Gestion Hotelera Internacional Sa κ.λπ., σκ. 23-29], Συναφώς έχει κριθεί ότι είναι δυνατή η απορρόφηση αυτή, όταν τα διάφορα σκέλη της ένδικης μικτής σύμβασης συνδέονται κατά την διακήρυξη άρρηκτα μεταξύ τους και σχηματίζουν μια αδιαίρετη ολότητα, ώστε το σύνολο της σύμβασης αυτής να ρυθμίζεται από το νομικό πλαίσιο που διέπει το κύριο αντικείμενο ή επικρατέστερο στοιχείο της [C-536/07 Επιτροπή κατά Γερμανίας σκ. 28, 29, 57 και 61]. Επιπροσθέτως μάλιστα, γίνεται δεκτό ότι η ανωτέρω πάγια θέση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης [ΔΕΕ] εξετάζεται στο πλαίσιο των γενικών αρχών των Δημοσίων Συμβάσεων και των θεμελιωδών ελευθεριών, ακόμα και σε μικτές συμβάσεις, στις οποίες δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των άνω Οδηγιών [C-145, C-149 Club Hotel Loutraki σκ. 63].”

Στη συνέχεια η ως άνω γνωμοδότηση αναφέρει: “Ενόψει των ανωτέρω παρατιθέμενων, εν προκειμένω προέχων χαρακτήρας και κύριο αντικείμενο των μικτών αυτών συμβάσεων είναι η προμήθεια μηχανημάτων και εν γένει εξοπλισμού τηλεμετρικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης μετά του σχετικού λογισμικού, η προϋπολογισθείσα αξία των οποίων ανέρχεται στις εξεταζόμενες περιπτώσεις σε ποσοστά 75,4%, 63,7%,

94%, 86,8%, 95,4%, 95,4%, 82%, 74,7%, 94,3%, 84,4%, 97,4%, 82,4%, 96,4%, 85,9%, 71,4%, 92,5%, 86%, 95,7% και 88,4% αντιστοιχως επί του συνολικού προϋπολογισμού κάθε μιας από τις συμβάσεις (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.), σύμφωνα με το υπ' αριθ. 134244/12.12.2014 έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας [ΕΥΔ ΕΠΠΕΡΑΑ] και όχι οι περιλαμβανόμενες σε αυτές εργασίες τοποθετήσεως και εγκαταστάσεως των μηχανημάτων αυτών, οι οποίες είναι παρεπόμενες [κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 2 περ. γ τελ. εδάφιο της οδηγίας 2004/17/ΕΚ], όπως και η παροχή υπηρεσιών (εκπαίδευση προσωπικού, συντήρηση μηχανημάτων, τεχνική υποστήριξη).

Εξ άλλου, η φύση των προβλεπόμενων οικοδομικών εργασιών, κατά το πλείστον, έγκειται στο ότι αυτές χρειάζεται να πραγματοποιηθούν ως παρεπόμενες εργασίες για την υλοποίηση της προμήθειας του εξοπλισμού....

Τέλος, ακόμη και υπό την εκδοχή της εξέτασης του κριτηρίου του "πλήρους και αυτοτελούς λειτουργικού έργου", εν προκειμένω τούτο δεν έχει καν εφαρμογή, δεδομένου ότι το αντικείμενο των εν λόγω διαγωνισμών δεν αποτελεί πλήρες λειτουργικό έργο, αφού, σε κάθε περίπτωση, κατά τα ως άνω, η προμήθεια του σχετικού εξοπλισμού και η εγκατάστασή του αποσκοπεί στην διόρθωση και βελτίωση του εντοπισμού και του ελέγχου των διαρροών που παρατηρούνται σε υφιστάμενα συστήματα και δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, των οποίων θα αποτελέσει λειτουργικά συνδεδεμένο μέρος μετά την εγκατάστασή του."

Έπειτα λοιπόν από εκτενή έκθεση του σκεπτικού του σχετικά με το εν λόγω ζήτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους καταλήγει στο συμπέρασμα ότι: "Κατόπιν των προεκτεθέντων, επί του τεθέντος ερωτήματος αρμόζει η απάντηση ότι στις ως άνω συμβάσεις με στοιχεία συμβάσεως προμηθείας και έργου, προέχον στοιχείο και κύριο αντικείμενο γύρω από το οποίο διαρθρώνεται η σύμβαση είναι η προμήθεια και όχι το έργο και, επομένως, εφαρμοστέες είναι οι διατάξεις που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών".

Λαμβάνοντας υπόψιν τα ανωτέρω, εφόσον το αντικείμενο του διαγωνισμού της εν προκειμένω διακήρυξης της Δ.Ε.Υ.Α. Αιγιαλείας αποτελεί αντίστοιχη περίπτωση διαγωνισμού με αυτούς που ερευνήθηκαν για την έκδοση της υπ' αριθμ. 403/2014 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το συμπέρασμα της ως άνω γνωμοδότησης έχει εφαρμογή και στην δική μας περίπτωση, επομένως ορθώς η Δ.Ε.Υ.Α. Αιγιαλείας προέβη στην διακήρυξη διαγωνισμού για την "Προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστήματος παρακολούθησης – τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού και ανίχνευσης διαρροών του υπάρχοντος εξωτερικού και εσωτερικού δικτύου υδροδότησης της

Δ.Ε.Υ.Α. Αιγίου” εφαρμόζοντας τις διατάξεις που αφορούν τις συμβάσεις προμηθειών και όχι έργου.

2. Το σύνολο των όρων που περιλαμβάνονται στο κείμενο της διακήρυξης της Δ.Ε.Υ.Α. Αιγιαλείας, έλαβαν όλες τις προαπαιτούμενες εγκρίσεις από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, προκειμένου να διεξαχθεί ο διαγωνισμός αυτός με κάθε νομιμότητα.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την αντικειμενικότητα και την διαφάνεια των κριτηρίων επιλεξιμότητας της συμφερότερης προσφοράς, σύμφωνα με την λίστα ελέγχου που προσαρτάται συνημμένα στο υπ’ αριθμ. Πρωτ. 2517/28-06-2017 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Ε.Π. της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, με το οποίο έγγραφο εγκρίθηκαν οι επιμέρους όροι της διακήρυξης, αναφέρεται ότι στο κείμενό της προσδιορίζεται ο ακριβής τρόπος βαθμολόγησης και κατάταξης των προσφορών, συνεπώς δεν τίθεται κανένα θέμα υποκειμενικότητας στον τρόπο βαθμολόγησης της τεχνικής προσφοράς των συμμετεχόντων.

3. Σχετικά τώρα με τις απαιτήσεις για την τεχνική και επιστημονική ικανότητα που πρέπει να πληρούν οι οικονομικοί φορείς που επιθυμούν να συμμετάσχουν στον εν λόγω διαγωνισμό, οι οποίες αποτελούν και την ελάχιστη εμπειρία που θα πρέπει να διαθέτουν για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στην εκτέλεση της εν λόγω προμήθειας, σύμφωνα με την ως άνω αναφερόμενη λίστα ελέγχου, τα κριτήρια των τεχνικών ή επαγγελματικών ικανοτήτων που προβλέπονται στην εν λόγω διακήρυξη είναι συνδεδεμένα και ανάλογα προς το αντικείμενο της σύμβασης.

Επίσης, αναφέρεται ρητά ότι στην εν λόγω διακήρυξη έχουν ακολουθηθεί τα πρότυπα της ΕΑΑΔΗΣΥ, τα οποία αποκλείουν το ενδεχόμενο να τίθενται εμπόδια συμμετοχής των ενδιαφερομένων που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα για την ανάληψη και εκτέλεση την εν λόγω προμήθειας.

Σε κάθε περίπτωση, δυνάμει του υπ’ αριθμ. πρωτ. 2517/28-06-2017 εγγράφου της, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, η οποία είναι αρμόδια να εγκρίνει την χρηματοδότηση των έργων αυτών, ενέκρινε το σύνολο του κειμένου της εν λόγω διακήρυξης καθώς και τους επιμέρους όρους αυτής.

Τέλος, σημειώνεται ότι η υπ’ αριθμ. 56/2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α. Αιγιαλείας, η οποία αφορά την έγκριση διενέργειας του εν λόγω διαγωνισμού, ελέγχθηκε ως προς τη νομιμότητά της και εγκρίθηκε

δυνάμει της υπ' αριθμ. πρωτ. 154201/20-07-2017 απόφασης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου.

Κατόπιν των ανωτέρω, σας ενημερώνουμε ότι η Δ.Ε.Υ.Α. Αιγιαλείας διεξήγαγε τον εν λόγω διαγωνισμό, αφού είχε λάβει όλες τις προαπαιτούμενες εγκρίσεις νομιμότητας τόσο για το αντικείμενο και το περιεχόμενο των όρων της διακήρυξης όσο και για την διαδικασία διενέργειας αυτού, επομένως **δεν οφείλει για κανένα λόγο να ακυρώσει τον ήδη νομίμως διενεργηθέντα διαγωνισμό.**

Παναγιώτης Παναγόπουλος
Υπευθύντης ΔΕΥΑ Αιγιαλείας

